

▶ พระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค

พ.ศ. ๒๕๖๓

- ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
- ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๖๗ ก หน้า ๒๒

หลักการและเหตุผล

โดยที่มาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้สิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง บุคคลย่อมมีสิทธิร่วมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และองค์กรของผู้บริโภคดังกล่าวมีสิทธิร่วมกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ สมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญโดยสรุป

๑) บทนิยาม (มาตรา ๓)

“สภาองค์กรของผู้บริโภค” หมายความว่า สภาขององค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรของผู้บริโภค” หมายความว่า องค์กรที่ผู้บริโภคซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไปรวมตัวกันจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคและไม่แสวงหากำไร ไม่ว่าจะรวมตัวจัดตั้งนั้นจะจัดตั้งเป็นรูปแบบใดและจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ดังกล่าวด้วย

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค^๑

^๑ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดบทนิยาม คำว่า “ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ขาย ผู้ผลิตเพื่อขาย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายหรือผู้ซื้อเพื่อขายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการ และหมายความรวมถึงผู้ประกอบการกิจการโฆษณาด้วย.

๒) ผู้รักษาการตามกฎหมาย (มาตรา ๒๐)

ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามกฎหมายนี้

๓) การรวมตัวเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค (มาตรา ๔ และมาตรา ๕)

กำหนดให้องค์กรของผู้บริโภคมีสิทธิร่วมกันดำเนินการเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคตามกฎหมายนี้ได้ โดยองค์กรของผู้บริโภคที่จะรวมตัวกันดำเนินการเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคหรือที่จะเข้าเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภคต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมหรือถูกรอรับโดยผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล กรรมการ หรือผู้มีอำนาจบริหารของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว หรือโดยหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพรรคการเมือง

(๒) ไม่เป็นองค์กรของผู้บริโภคที่ได้รับเงินอุดหนุนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากบุคคลตาม (๑) เว้นแต่เป็นเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับตามกฎหมายนี้

(๓) เป็นองค์กรของผู้บริโภคที่ได้แจ้งสถานะความเป็นองค์กรต่อนายทะเบียน โดยจะแจ้งต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัดที่ผู้แจ้งมีภูมิลำเนาอยู่ก็ได้

๔) การแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค (มาตรา ๖)

องค์กรของผู้บริโภคใดที่มีลักษณะตามข้อ ๓) (๑) และ (๒) หากประสงค์จะเข้าร่วมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภค ให้แจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคไว้ต่อนายทะเบียน โดยจะแจ้งต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัดที่ผู้แจ้งมีภูมิลำเนาอยู่ก็ได้ ซึ่งการแจ้งต้องมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีก่อนวันยื่นแจ้งตามแบบและวิธีการที่นายทะเบียนกลางกำหนด ซึ่งจะกำหนดให้แจ้งโดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ผู้แจ้งสามารถดำเนินการได้โดยสะดวกด้วยก็ได้

ทั้งนี้ เมื่อได้รับแจ้งและเห็นว่าเป็นองค์กรของผู้บริโภคที่มีลักษณะตามข้อ ๓) แล้ว ให้นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัดผู้รับแจ้งออกหลักฐานการแจ้งไว้ให้แก่ผู้แจ้ง และให้นายทะเบียนกลางประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

๕) หน้าที่ของนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำจังหวัด (มาตรา ๗)

๕.๑) นายทะเบียนกลาง กำหนดให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่ง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลาง มีหน้าที่รับแจ้งสถานะ ความเป็นองค์กรของผู้บริโภคได้ทั่วราชอาณาจักร และมีหน้าที่อื่นตามกฎหมายนี้

๕.๒) นายทะเบียนประจำจังหวัด กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัด มีหน้าที่รับแจ้ง สถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคภายในจังหวัดนั้น และเมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้ส่งรายชื่อองค์กรของผู้บริโภคให้นายทะเบียนกลางโดยเร็วเพื่อประกาศให้ ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

๖) การยื่นคำคัดค้านกรณีองค์กรของผู้บริโภคมีลักษณะไม่ถูกต้องตามข้อ ๓) (มาตรา ๘)

ผู้ใดเห็นว่าองค์กรของผู้บริโภคที่ได้แจ้งสถานะความเป็นองค์กรไว้ ต่อนายทะเบียนมีลักษณะไม่ถูกต้องตามความในข้อ ๓) ให้มีสิทธิยื่นคำคัดค้าน พร้อมทั้งหลักฐานต่อนายทะเบียนกลางได้ ซึ่งเมื่อนายทะเบียนกลางได้รับคำคัดค้าน ดังกล่าวแล้ว ให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงแล้ววินิจฉัยโดยเร็ว สำหรับในกรณีที่ นายทะเบียนกลางเห็นว่าองค์กรของผู้บริโภคนั้นมีลักษณะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก็ให้เพิกถอนการรับแจ้งพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ร้องและองค์กรของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องทราบ โดยคำวินิจฉัยของนายทะเบียนกลางนั้นให้เป็นที่สุด

๗) การจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค (มาตรา ๙)

องค์กรของผู้บริโภคที่มีลักษณะตามความในข้อ ๓) ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ องค์กร มีสิทธิเข้าชื่อกันแจ้งต่อนายทะเบียนกลางเพื่อเป็นผู้เริ่มก่อการในการจัดตั้ง “สภาองค์กรของผู้บริโภค” โดยเมื่อได้แจ้งแล้ว กำหนดให้ผู้เริ่มก่อการดำเนินการ รวบรวมองค์กรของผู้บริโภคที่ยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งขององค์กรของผู้บริโภคที่นายทะเบียนกลางได้ ประกาศการรับแจ้งไว้เอง หรือผู้เริ่มก่อการจะขอให้นายทะเบียนกลางเป็นผู้ประกาศ เชิญชวนให้องค์กรของผู้บริโภคมาแสดงความยินยอมเข้าร่วมต่อนายทะเบียนกลาง แทนผู้เริ่มก่อการก็ได้

กรณีแรก ในกรณีที่ผู้เริ่มก่อการได้รวบรวมองค์กรของผู้บริโภค จนได้องค์กร ของผู้บริโภค ครบถ้วนแล้วตามจำนวนภายใน ๙๐ วันนับแต่วันแจ้ง ให้แจ้ง นายทะเบียนกลางทราบพร้อมด้วยหลักฐานการยินยอมเข้าร่วมขององค์กรของผู้บริโภค เมื่อนายทะเบียนกลางได้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนแล้ว ก็ให้ประกาศการจัดตั้ง สภาองค์กรของผู้บริโภคในราชกิจจานุเบกษาและทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

กรณีที่สอง ในกรณีที่นายทะเบียนกลางเป็นผู้ประกาศเชิญชวน จนได้องค์กรของผู้บริโภคครบถ้วนแล้วตามจำนวนภายใน ๙๐ วันนับแต่วันแจ้ง ก็ให้นายทะเบียนกลางดำเนินการตรวจสอบและประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคในราชกิจจานุเบกษา และทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ องค์กรของผู้บริโภคที่เข้าชื่อเพื่อเป็นผู้เริ่มก่อการในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค หรือยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคแล้ว จะขอถอนชื่อออกและจะเข้าชื่อกับคณะผู้เริ่มก่อการอื่นหรือยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคอื่นไม่ได้ เว้นแต่มิได้มีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคภายในกำหนดเวลาตามที่ได้เริ่มก่อการไว้

๘) วัตถุประสงค์และอำนาจของสภาองค์กรของผู้บริโภค (มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๔)

กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งตามกฎหมายนี้เป็นนิติบุคคล มีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อาณัติหรือการครอบงำหรือการสั่งการไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้ประกอบธุรกิจ หรือพนักงานหรือลูกจ้างของผู้ประกอบธุรกิจ โดยให้ถือว่า องค์กรของผู้บริโภคที่เป็นผู้เริ่มก่อการและที่ได้ลงชื่อยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริภคนับแต่วันทีประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค และให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคในทุกด้าน และดำเนินการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้ รวมถึงให้มีอำนาจดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ให้ความคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค รวมตลอดทั้งเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๒) สนับสนุนและดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ ปัญหาสินค้าและบริการ แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารหรือเตือนภัยเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภค หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเกิดความเสื่อมเสียแก่ผู้บริโภค โดยจะระบุชื่อสินค้าหรือบริการหรือชื่อของผู้ประกอบธุรกิจด้วยก็ได้

(๓) รายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภค ไปยังหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๔) สนับสนุนและช่วยเหลือองค์กรของผู้บริโภคในการรักษาประโยชน์ของผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพและได้รับความเชื่อถือ ตลอดจนส่งเสริมการรวมตัวขององค์กรของผู้บริโภคในระดับจังหวัดและเขตพื้นที่ตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภค

(๕) สนับสนุนการศึกษาและการวิจัยเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน
คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

(๖) สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิกในการไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอม
ยอมความข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคทั้งก่อนและในระหว่าง
การดำเนินคดีต่อศาล

(๗) ดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคตามที่เห็นสมควร
หรือเมื่อมีผู้ร้องขอ หรือให้ความช่วยเหลือในการดำเนินคดีในกรณีที่ผู้บริโภค
หรือองค์กรของผู้บริโภคถูกฟ้องคดีจากการใช้สิทธิในฐานะผู้บริโภคหรือ
ใช้สิทธิแทนผู้บริโภค แล้วแต่กรณี และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้มีอำนาจ
ประนีประนอมยอมความด้วย

(๘) จัดให้มีหรือรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ
อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือใช้บริการ ให้ประชาชน
สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) (๗) หรือ (๘) ถ้าเป็นการกระทำโดยสุจริต
ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคพ้นจากความรับผิด และในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ
ได้รับรายงานตาม (๓) ให้แจ้งผลการดำเนินงานให้สภาองค์กรของผู้บริโภคทราบ
ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในการดำเนินการตาม (๗) ให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องคดีได้
ทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และคดีผู้บริโภค เช่นเดียวกับผู้เสียหาย
ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา
กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง และกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค รวมทั้งเช่นเดียวกับคู่กรณีตามกฎหมายว่าด้วย
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และเมื่อศาลพิพากษาว่าผู้ประกอบการกระทำการละเมิด
หรือผิดสัญญาต่อผู้บริโภคให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระค่าใช้จ่ายและค่าป่วยการ
ให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของค่าเสียหาย
และค่าสินไหมทดแทนที่ศาลกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจชำระให้แก่ผู้บริโภค
เว้นแต่สภาองค์กรของผู้บริโภคจะพิสูจน์ได้ว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่านั้นก็ให้ศาลสั่ง
ให้ผู้ประกอบธุรกิจชดใช้ค่าใช้จ่ายตามจำนวนดังกล่าว และชำระค่าป่วยการ
ให้เท่ากับจำนวนค่าใช้จ่ายนั้น

๙) การจัดทำข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภค (มาตรา ๑๑ ถึงมาตรา ๑๓)

เมื่อมีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคแล้ว กำหนดให้คณะผู้เริ่มก่อการ
จัดทำร่างข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคและเรียกประชุมสมาชิกภายใน ๓๐ วัน
นับแต่วันที่ประกาศการจัดตั้งในราชกิจจานุเบกษา เพื่อจัดทำข้อบังคับของสภาองค์กร

ของผู้บริโภค เลือกตั้งประธานและคณะกรรมการนโยบายของสภาองค์กรของผู้บริโภค^๒ กำหนดนโยบาย แนวทาง หรือแผนงาน เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค รวมถึง ดำเนินกิจการอื่นที่คณะผู้เริ่มก่อการเห็นสมควร

โดยข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคอย่างน้อยต้องมีวัตถุประสงค์ของสภาองค์กรของผู้บริโภค แนวทางในการดำรงความเป็นอิสระ โครงสร้างของการบริหารงาน โครงสร้างขององค์กร หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับรององค์กรของผู้บริโภคเข้าเป็นสมาชิก และสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ของสมาชิก จรรยาบรรณ และการควบคุมการปฏิบัติงาน ค่าลงทะเบียน ค่าบำรุง และค่าบริการที่จะพึงเรียกเก็บจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก การบัญชีและการเงิน การสอบบัญชี และการประเมินผลการปฏิบัติงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินบำเหน็จ รางวัลพนักงาน รวมทั้งระเบียบ วินัย การลงโทษ และการร้องทุกข์ของพนักงาน

เมื่อคณะผู้เริ่มก่อการได้จัดทำข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการแจ้งให้นายทะเบียนกลางทราบ และเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

๑๐) การประชุมสมาชิกและผู้บริโภค (มาตรา ๑๕)

กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีหน้าที่จัดให้มีการประชุมสมาชิกและผู้บริโภคทั่วไปที่สนใจอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันจะยังประโยชน์แก่การคุ้มครองผู้บริโภค และการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค

๑๑) การจัดสรรเงินอุดหนุน (มาตรา ๑๖)

กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคเสนอเรื่องผ่านสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นรายปี เป็นการจ่ายขาดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานโดยอิสระของสภาองค์กรของผู้บริโภค แต่ในกรณีที่สภาองค์กรของผู้บริโภคเห็นว่าจำนวนเงินดังกล่าวไม่เพียงพอ สภาองค์กรของผู้บริโภคจะมีหนังสือขอให้คณะรัฐมนตรีทบทวนเพื่อจัดให้เพียงพอก็ได้

^๒“คณะกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภค” อย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในด้านการเงินและการธนาคาร ด้านการขนส่งและยานพาหนะ ด้านอสังหาริมทรัพย์และที่อยู่อาศัย ด้านอาหาร ยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ด้านบริการสุขภาพ ด้านสินค้าและบริการทั่วไป ด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม และด้านบริการสาธารณะ (ตามมาตรา ๑๓).

๑๒) การประเมินผลการดำเนินงานและการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี
(มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘)

กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภคตามระยะเวลาที่สภาองค์กรของผู้บริโภคกำหนด แต่ต้องไม่เกิน ๓ ปี โดยสถาบันหรือองค์กรที่เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งการประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าวจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ การพัฒนาสภาองค์กรของผู้บริโภค และการสนับสนุนจากประชาชน หรือในด้านอื่นตามที่สภาองค์กรของผู้บริโภคจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อทราบภายใน ๖ เดือน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อาจขอให้ประธานกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภคชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้

๑๓) บทเฉพาะกาล (มาตรา ๑๙)

เมื่อมีการประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคเป็นครั้งแรกหลังจากวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ กล่าวคือ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กำหนดให้รัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนไว้ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นการจ่ายขาดเพื่อเป็นทุนประเดิมเบื้องต้นให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นดังกล่าวเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๕๐ ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเบื้องต้นในการดำเนินการให้เกิดการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภคอย่างทั่วถึงและเกิดพลังอย่างแท้จริงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมณู ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันประกาศจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค และการจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ๑

หมายเหตุ :-

- พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป